సిరాజ్ స్వప్నం

బెంగాలీ మూలం:
సతీకాంత్ గుహ
అనువాదం:
చాగంటి తులసి

ఒంటెల సర్దారు మురళి ఊదుతున్నాడు.

ఒంటెలకి మత్తెక్కుతుంది. వాటికళ్ళు మూతలు పడతాయి. జోగుతూ జోగుతూ అవి మురళీ పాటని వింటాయి. వింటూ నిద్రపోతాయి. సంజె వేళలో ఆ మురళిపాట ఒక్కటే వినపడుతూ ఉంటుంది. సంజె వెలుగులో ఆ కరుణాపూరితమైన స్వరం ఎప్పుడో లీనమై పోయి వినిపించడం మానేస్తుంది.

పన్నెండేళ్ళ వాడు. బక్క పల్చగా సన్నగా ఉన్న కుర్రాడు. ఒంటెల సర్దారు వెనకాతలనిల్చుని మురళి పాటని వింటు న్నాడు. వాడిపేరే సిరాజ్.

పాట ఆగిపోగానే ఒంటెల సర్దారు భుజంమీద చెయ్యివేసి పిలుస్తాడు—
''సర్దార్!"

''ఓహో, సిరాజా!! ఏం బాబూ?'' ఒంటెల సర్దారు అడుగుతాడు.

"నీ పుస్తకం ఏదీ? తియ్యమరి సర్దార్.''

''పుస్తకమా? ఇప్పుడొద్దులే. రాత్రయి పోయింది. పొద్దస్తమానం పని చేసి చేసి అలిసిపోయేను."

సిరాజ్‌కి ఏడుపువచ్చింది. వాడి కళ్ళ నిండా నీళ్ళు నిండుకొచ్చేయి. తన చొక్కా జేబులోంచి గుండ్రంగా ఉన్న రెండు రంగురాళ్ళు పైకితీసేడు.

''ఇదిగో! ఇవి తీసుకో!'' ఒంటెల సర్దార్ చేతిలో పెట్టేడు.

రంగు రాళ్ళని అటూ ఇటూ తిప్పి చూసేడు సర్దార్. తన చిన్నప్పటి రోజుల్లో వాటిని చూసినట్లుంది. సర్దార్ మొహం వికసించింది. బుడతక్కాడొక్కడే చిన్నప్పుడు. రంగురంగు రాళ్ళు పోగుచేసి జాగ్రత్త పెట్టడం. ఇదిగో ఇలాంటి రంగు రంగు రాళ్ళే అందం ఇచ్చి స్వర్గాన్ని నందనవనాన్ని. అప్పుడనల్నీ ఎవరోచూపి వచ్చేరుట! ఒంటెల సర్దార్ కి సంగతి ఎవరో చెప్పగా తెలిసింది! అదిగో ఆ రోజునుంచీ రంగురంగు రాళ్ళు ఏరి సంపాదించి జాగ్రత్త పెట్టున్నాడు.

''సిరాజ్! కూర్చో బాబూ!'' తను కప్పుకున్న దుప్పటి ఇసకమీద పర్చేడు. సిరాజ్‌ని దానిమీద కూర్చోమన్నాడు. ఎర్రగావంచా గుడ్డలో కట్టిఉంచిన పాత గ్రంథాన్ని మెల్లిగా విప్పేడు. దారంతో కట్టుకున్న సులోచనాలుపెట్టుకుని గ్రంథపు పుటలు తిరగేసేడు. గొంతు సరిచేసు కున్నాడు.

''శ్రద్ధగా వింటున్నావా సిరాజ్! ఆ కథే చదువుతున్నాను బోధ పర్చుకుం టున్నావా?"

సుల్తాన్ సంషేర్ కథ! అద్భుతమైన కథ. కథవిని విని సిరాజ్‌కి పూర్తిగా కథ యావత్తూ కంఠస్థమైపోయింది. వెయ్యి సార్లు విన్న కథైనా సిరాజ్‌కి మళ్ళీ మళ్ళీ వినాలనే ఉంటుంది. ఎన్నిసార్లు విన్నా వాడికి విసుగన్నది లేనేలేదు. ఆ కథ కోసమే వాడు ఒంటెల సర్దార్ దగ్గరికి వస్తూఉంటాడు.

సుల్తాన్ సంషేర్ కథని ఎవరురాసేరో ఏమో ఎవరికితెల్సు? హస్తలిఖిత గ్రంథం! ఆ గ్రంథంలో కథకుడి పేరులేదు. చాలా అద్భుతమైన కథ!

సుల్తాన్ సంషేర్ చచ్చిపోయి ఐదు వందల సంవత్సరాలయింది. అయితే ఈ

గ్రంథంలో ఉన్న కథలో ఆ సంగతే లేదు. సుల్తాన్ ఈ ప్రపంచాన్ని వదిలేసి మరో అద్భుతమైన లోకానికి వెళ్ళిపోయేడు. ఆయన ఎక్కడికి వెళ్ళేరో మంత్రులికీ తెలీదు. సేనాపతుడికీ తెలీదు! రాజకుమారులూ ఎరగరు. బేగమ్ ఎరగదు. అయితే ఆయన అంతఃపురం నుంచీ ఆయన జనానా, దర్బారులో ఉన్న యావన్మంది ఒక్కొక్కరూ వేరు వేరుగా ఆయన ఉన్న ఆ లోకానికి వెళ్ళేరు. వాళ్ళందరూ చచ్చిపోయేరని చరిత్రలో చెప్తారు కాని ఈ గ్రంథంలో ఈ కథలో పుచ్చుకొని సంగీత విద్వాంసులతో ఈ లోకానికి వస్తాడు. ఎడారిలో సంషేర్ పాలరాతి సమాధి వెన్నెల్లో మెరిసిపోతూ ఉంటుంది. అదిగో అక్కడ దర్బారు తీరి పాటలు వింటాడు. అయితే ఈ లోకంలో ఎవరన్నా సంషేర్‌ని చూడగలరా? ఎవరన్నా వాళ్ళపాటలు వినగలరా? ఉహూఁ ఎవరూ ఆయన్ని చూడలేరు. ఎవరూ ఆ పాటలని వినలేరు!

సందేహంతో, అనుమానంతో చూస్తే సుల్తాన్ కనిపించడు. ఈ లోకంలో అందుకే ఎవరూ ఆయన్ని చూడాలేరు.

కలలు కల్లలు ఎప్పటికీ కావు.
మంచో చెడో జరిగితీరుతుంది.
తను వూహించుకొన్న గమ్యం చేరితీరుతాడు.—
మంచి మనసుగల **మానవుడు.**

వాళ్ళందరూ ఆ కొత్తలోకానికి **సుల్తాన్** దగ్గరికి వెళ్ళేరని స్పష్టంగా రాసిఉంది.

తుఫాను రాత్రి ఐదులక్షల మంది దండుతో ఆ అద్భుతమైన లోకంనుండి సుల్తాన్ ఈ ప్రపంచానికి వస్తాడు తుఫానులావచ్చి ఎడారినుంచి దూసుకుపోతాడు. తుఫాన్‌లో ధూళిదుమారంలో, చీకటిలో ఎవరూ వాళ్ళని చూడలేరు. ఐదు లక్షల గుఱ్ఱపుదండు ఎవరికీ కనిపించదు!

వెన్నెల రాత్రుల్లో తెల్లగా పాలలాంటి ఒంటె నెక్కి సుల్తాన్ సంషేర్ సారంగి ఆయనమాటల్ని వినాలేదు. ఈ గ్రంథం రాసిన కథకుడికి ఏం సందేహంలేదు. అనుమానం మొదలే లేదు. అందుకే ఆయన సుల్తాన్ సంషేర్‌ని చూడగలిగేడు. సంషేర్ ఐదులక్షల గుఱ్ఱపుదండుని చూడగలిగేడు. ఆయన చూడకపోయినట్లయితే ఎన్ని లక్షల దండో ఆయనకి ఖచ్చితంగా ఎలా తెల్సింది? సుల్తాన్ పెదిమలు తెల్లగా పాలరంగులో ఉంటాయని ఆయనకి ఎలా తెల్సింది?

"తనేగాని ఈ కథ రాస్తే ఎంత

బాగుండేదో కదా! ఆహా! ఎంత గొప్పగా ఉండేది! సుల్తాన్ తనకీ కనిపించేవాడు! ఇలా కనిపించకుండా దాక్కునేవాడు కాదు!'' సిరాజ్ లోలోన అనుకున్నాడు!

"ఈ కథ విని పీకు పిచ్చెక్కుతోంది. అవునా సిరాజ్? చెప్పేనుగా ఈ కథ నిజం! ఇది ఉత్తుత్తి కథ కాదు.'' కథ చదవడం పూర్తిచేసి ఒంటెలసర్దార్ ఎర్రగావంచా గుడ్డలో గ్రంథాన్ని తిరిగి కట్టాడు.

సిరాజ్ కళ్లు రెండూ విప్పారితాలవుతాయి.

సర్దార్ సుల్తాన్‌ని నువ్వెప్పుడన్నా చూశావా? ఆయన తెల్లటినోరుని ఎప్పుడూ చూడలేదా?'' సిరాజ్ సర్దార్‌కి దగ్గరగా జరిగి వాణ్ణి అంటిపెట్టుకునికూర్చున్నాడు.

''లేదయ్యా! చూసిన జ్ఞాపకం రావటం లేదు. రాత్రుళ్లప్పుడు ఒంటిమీద ఎడారిలో ఎన్నిసార్లో ప్రయాణం చేస్తున్నామ. తెల్లఒంటా కనపడలేదు. సుల్తానూ కనుపించలేదు. అయితే ఒక్కఉయ్యోయ్! ఓ సారి మాత్రం తుఫాన్ పట్టింది. అప్పుడు విన్నాను,అది బహుశా సంషేర్‌గొంతే అయివుంటుంది. అయ్యోబాబోయ్! అది గొంతా!! పిడుగు! పిడుగు లాంటి గర్జన! అది ఆయన కంఠస్వరమే అయివుంటుంది, అది సరే కాని సిరాజ్, సుల్తాన్ గురించి ఇంత పిచ్చెక్కినట్టు ఆలోచిస్తున్నావెందుకూ?'' ఒంటెల సర్దార్ గంభీరంగా మొహంపెట్టి అడుగుతాడు.

సిరాజ్ ఓ పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచేడు. జవాబు ఏం చెప్పలేదు!

''సర్దార్! నీ గ్రంథంలో ఉన్న కథ యావత్తూ నిజం కథే అనిపిస్తోంది'' అన్నాడు.

''అనిపించదూ! అనిపిస్తుంది! అనిపిస్తుంది!'' పైమీద దుప్పటిని దులుపుకుంటూ సర్దార్ అన్నాడు.

సిరాజ్ ఎడారిలో ఉండే పిల్లాడు. సంషేర్ కథని వాడు మర్చిపోలేక పోతున్నాడు. సుల్తాన్ కథని తలచుకుంటూ రోజంతా జోగుతూఉంటాడు. రాత్రిపూట జాగరణ చేస్తాడు. పగటిపూట ఇంత వెలుతురెందుకో కదా!'' అని వాడు చాలాసార్లు అనుకుంటాడు. ఈ వెలుతురు మూలంగానే సుల్తాన్ ఈ లోకానికి రావడానికి భయపడ్తున్నాడు. వెలుతురులో వస్తే అందరూ చూసేస్తారు కదా.!

సిరాజ్ ఇంటికీ ఒంటెల సర్దార్ మకాంకీ ఆట్టేదూరంలేదు. అప్పుడప్పుడు సిరాజ్ అక్కడికి వెళ్లి కూర్చుంటూ ఉంటాడు. ఎంతోమంది యాత్రికులు వస్తూఉంటారు, వెళుతూంటారు. ఒంటెల దళాలు సంజె వెలుగులో నీడల్లా కదిలిపోతూ ఉంటాయి, సిరాజ్ అప్పుడప్పుడు వాళ్ళలో ఎవర్నో ఒకర్ని అడుగుతూ ఉంటాడు!

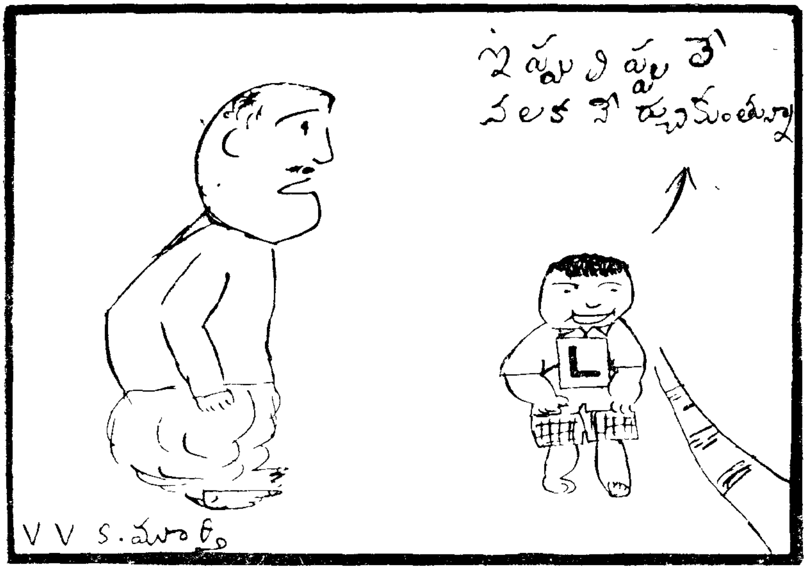

"మీరుగాని సుల్తాన్ సంషేర్‌ని చూసేరా?"

"సుల్తాన్ సంషేరా? ఆయన చచ్చి ఏనాడైందో స్వర్గంలో ఉన్నాడు!"

"అబ్బే లేదు. లేదు. మీరు ఒంటెల సర్దార్ గ్రంథాన్ని చదివిఉండరు! సుల్తాన్ సంషేర్ చచ్చిపోలేదని అందులో స్పష్టంగా రాసిఉంటేనే!"

"ఏమో ఎవరికి తెలుసు! మేం మాత్రం ఎప్పుడూ చూడలేదు" వాళ్ళు తమ-తమ పనుల్లో మునిగిపోయే వారు.

మనుష్యుల ప్రవర్తన చూసి కోపగించుకుని సంషేర్ ఈ లోకానికి రాకపోకలే మానేస్తాడేమో అని సిరాజ్ అనుకున్నాడు. అలా ఐతే వాడింక సుల్తాన్‌ని చూడలేడు. పెద్దయేక వెన్నెల రాత్రప్పుడు ఒంటె ఎక్కి ఎడారంతా తిరిగి చూడాలని వాడు నిర్ణయించుకున్నాడు. తెల్ల ఒంటె ఎక్కి సుల్తాన్ సంషేర్ వెళ్తూ ఉంటే వాడెప్పుడు తృప్తిగా కావల్సినంత సేపు చూస్తాడు!!

ఇలాగ్గా రోజులు దొర్లిపోతున్నాయి. ఒంటెల సర్దార్ గ్రంథం మరింత పాతబడింది. సిరాజ్ ఒంటరిగా కూర్చుని ఊహలో సంషేర్ కథని చూస్తూ ఉన్నాడు. తెల్ల ఒంటెమీద తిరిగే సుల్తాన్ విగ్రహం వాడికి కలలో కనిపించేది. రాత్రీ పగలూ తేడా లేకుండా పోయింది. ఎవరన్నా ఏదన్నా కొత్త దేశానికి వెళ్తున్నారన్న

సంగతి తెలిసిందా, చిన్న కాగితం పట్టుకుని వాళ్ళ దగ్గరికి పరిగెట్టేవాడు.

''ఈ ఉత్తరం సుల్తాన్ సంషేర్‌కి యివ్వు. సిరాజ్ యిచ్చేడని చెప్పు.''

ఓ రోజు ఓ ముసిలి యాత్రికుడు నవ్వి అన్నాడు కదా—''సంషేర్ లోకానికి ఒంటెక్కి వెళ్ళడానికి నా ఒంట్లో శక్తి ఎక్కడుంది? ఆ దేశానికి పిలుపు వస్తేనే గాని వెళ్ళలేం.''

''పిలుపు వస్తేనేగాని వెళ్ళలేం! ఐతే సంషేర్ పిలుస్తారన్న మాట!''

''ఐతే నీకు పిలుపు ఎప్పుడొస్తుంది? నన్నూ పిలుస్తారా?'' సిరాజ్ ఆదుర్దాగా అడిగేడు.

యాత్రికుడు పెద్దరికంతో బుర్రూపి చెప్పేడు—''పిలుస్తారా అని అడగాలా? పిలుపు వస్తుంది!''

''నీకు పిలుపు రాగానే నాకు చెప్పేం? ఈ ఉత్తరం తీసుకు వెళ్దువుగాని.''

సిరాజ్ మాటలు విని యాత్రికుడు గంభీరంగా మొహం పెట్టేడు.

''అలా ఎలా కుదురుతుంది నాయినా! ఆ పిలుపు వాళ్ళదీ వీళ్ళదీనా? స్వయంగా సుల్తాన్ పిలిచే పిలుపు! పిలుపు వచ్చిందా ఓ క్షణం కూడా ఆగడానికి వీలుండదు. నీ ఉత్తరం ఏదో యిప్పుడే యియ్యి. తర్వాత పుచ్చుకోడానికి సమయం ఉండదు.''

సిరాజ్ మొహం సంతోషంతో కళకళ్లాడింది. వాడు తన ఉత్తరాన్ని యాత్రికుడి చొక్కా జేబులో పెట్టేడు.

కాని ఏదీ? అలా ఎన్ని ఉత్తరాలో పంపేడు. ఒక్క ఉత్తరానికన్నా జవాబు రాలేదు. ఆ ముసిలి యాత్రికుడు తిరిగి రానే రాలేదు.

ఐనా సిరాజ్ ఆశ వదలలేదు. వాడికి సందేహం అన్నది లేదు. శంకా అనుమానం లేనే లేవు. అందుకని ఆ గ్రంథం రాసిన కథకుడిలా తనూ ఎప్పుడో అప్పుడు సుల్తాన్ సంషేర్‌ని తప్పకుండా చూస్తాడు. అదీ కాక 'ఇప్పటివరకూ సుల్తాన్‌కి తన సంగతి తెలీదు కనా! తన పేరు విని ఉండడు కదా! సుల్తాన్‌ని చూద్దం కోసమని ఎంతో ఆశతో తను కూర్చున్న సంగతి ఆయనకి తెలిస్తే ఆయన తప్పకుండా వస్తాడు! రాకుండా ఆయన ఉండగలడా? వెన్నెల రాత్రివేళ తెల్ల ఒంటె ఎక్కి వస్తాడు. తిన్నగా తన యింటి గుమ్మంలో కొచ్చి కేకేస్తాడు—''సిరాజ్! ఓ సిరాజ్! నేను సుల్తాన్ సంషేర్‌ని. వచ్చేను....'' తను తుళ్ళిపడి లేస్తాడు. సుల్తాన్‌కి సలాం పెట్టి యింట్లో కూర్చోబెడతాడు. ఒక్క పరుగున వెళ్ళి ఒంటెల సర్దార్‌ని పిలుచుకు వస్తాడు. పాపం ఒంటెల సర్దార్! వాణ్ణీ సుల్తాన్ సంషేర్‌ని చూడనీ! వాడు గాని ఆ గ్రంథంలో కథ చదివి తనకి చెప్పకపోతే తనకీ సుల్తాన్ గురించి తెలిసిఉండేది కాదు కదా!

ఆ ఎడారిలో ఉన్న వాళ్ళంతా సిరాజ్‌ని చూసి విచారించడం మొదలెట్టేరు.

"అయ్యో పాపం-కుర్రాడు! పిచ్చెక్కిపోయింది."

"దెయ్యం పట్టింది. ." ఎవరో అన్నారు.

"ఇది చాలా భయంకరమైన జబ్బు. అల్లా అశీర్వాదం వల్ల తగ్గితే తగ్గాలిగాని లేకపోతే బాగు పడడు." మౌల్వీలు బుర్ర ఊపుతూ అన్నారు.

"కుర్రాడు అసత్యాన్ని సత్యం అని నమ్ముతున్నాడు. దీనంత విషపు రోగం మరోటి లేదు" అన్నారు పండితులు.

"కుర్రాడు పెద్ద కవి: మనం చాలా సంగతులు రాస్తాం. ఐతే వాటిని నమ్మం. ఈ కుర్రాడు రాసినవన్నిటినీ నమ్ముతున్నాడు." 'ఇస్ఫహాన్'లో ఓ కవి అన్నాడు.

వీళ్ళ మాటలేవీ సిరాజ్ చెవిని పడ లేదు. పైవాళ్ళ మాటలు వినడానికి వాడికి తీరుబడి ఏదీ? సుల్తాన్ సంషేర్ కలలు కనడానికే ప్రతి క్షణం వాడు వెచ్చించే వాడు. సంషేర్ వచ్చి వెళ్ళిపోతే!!.... వెన్నెల రాత్రి ఒంటెల యాత్రికుల దళం ఆకాశపు అంచుల్లో కలిసిపోతూ ఉంటే, సంషేర్ గుర్రపు దళంతో అంతర్ధానమౌతున్నాడేమో అని సిరాజ్ ఊహించుకునేవాడు. తుపాన్ రాత్రుళ్ళు సంషేర్ ఐదులక్షల దండు తీసుకుని తీవ్రవేగంతో వెళ్తున్నాడని సిరాజ్‌కి అనిపించేది రాత్రి పూట వాడు కిటికీలో దీపం వెలిగించి పెట్టేవాడు. ఆ దీపాన్ని చూసి సంషేర్ తన యిల్లు పోల్చుకుంటాడు. ఈ యింట్లో తన సిరాజ్ ఉన్నాడని ఆయనకి తెలుస్తుంది!!

ఓ రోజు ఎడారంతా చీకట్లు ఆవరించి తుఫాన్ కమ్ముకొచ్చింది. అది మామూలు తుఫాను కాదు, నాలుగు దిశలూ దద్దరిల్లేయి. భూమి బద్దలై మళ్లా కొత్త సృష్టి జరుగుతుందా అనిపించింది. సిరాజ్ ఒక్కడూ తన యింట్లో కూర్చున్నాడు. "భయంకరమైన ఈ తుఫాన్‌లో సుల్తాన్

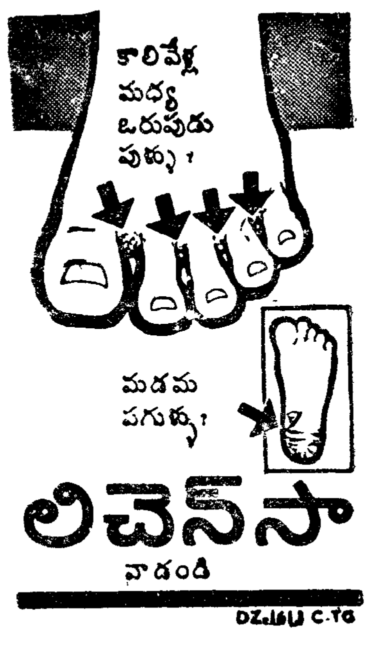

ఎక్కడున్నారో కదా....తను గుఱ్ఱపు దండుని తీసుకొని 'బయల్దేరి ఉంటారు'' అని వాడు అనుకున్నాడు.

ఉన్నట్టుండి వీధి తలుపు బద-బదా ఎవరో బాదేరు.

సిరాజ్ గొంతు వణికింది.

''ఎవరు వారు?'' అని అడిగేడు.

''నేను ...తొందరగా తలుపు తియ్యి''

ఎవరిది? ఇది సంషేర్ గొంతా?.... సిరాజ్ తలుపు తెరిచి పక్కగా నిల్చున్నాడు.

కంగారుగా ఓ మనిషి లోపలికొచ్చేడు. వర్షంలో తడిసి ముద్దయి పోయేడు. నిలువెల్లా వణికి పోతున్నాడు. ఆ మనిషి అద్భుతంగా ఉన్నాడు. అలాంటి భయంకరమైన రూపాన్ని సిరాజ్ తన జీవితంలో ఎప్పుడూ చూడలేదు. లాంతరు వెలుగులో సిరాజ్ ఆ మనిషిని చూసేడు. ఆ మనిషి మొహం చాలా క్రూరంగా ఉంది .. లోపలికి వచ్చీ రావడం తలుపు వెంటనే గడియ పెట్టేసేడు. చేతిలో పిస్తోలు ఉంది. ఆయాసంతో రొప్పుతూ తలుపు వేసి రెప్పార్చకుండా చూస్తూ నిలబడ్డాడు .. భయంతో గడగడా వణికిపోతున్నాడు.

సిరాజ్ ఏదో అడుగుదామని నోరు విప్పేడు. ఇంతలో నోటి కడ్డంగా వేలు పెట్టి మాట్లాడొద్దని ఆ మనిషి సంజ్ఞ చేసేడు. తర్వాత గదంతా పరకాయించి చూసేడు—''ఇదొక్కటే గదా?''

సిరాజ్ ఏం జవాబు చెప్పలేదు.

ఆ మనిషి రెండు చేతుల్తో గుండెని అదిమి పట్టుకుని కుప్పలా కింద కూలి పడ్డాడు. వాడి గుండెల మీద చొక్కా అంతా నెత్తురుతో తడిసి ఉన్నట్టు సిరాజ్ చూసేడు. గభాల్న ఆ మనిషిపక్క మోకాళ్ళ మీద కూర్చుని, ''ఉండు-ఉండు. తడిగుడ్డ కడ్తాను!'' అన్నాడు. తన దుప్పటిని చింపి పెద్దముక్క తీసేడు

రెండు చేతుల్తో గుండెని అదిమి పట్టుకుని వణుకుతున్న గొంతుకతో ఆ మనిషి అన్నాడు—''నీకు రాదు. నువ్వు కట్టలేవు.''

"ఎందుకు కట్టలేను. బాగానే కట్టగలను" అన్నాడు సిరాజ్.

ఆ మనిషి మొహంలో కాస్త నవ్వు వచ్చింది. దాంతో వాడి మొహం యింక భయంకరంగా కనిపించడం మానేసింది. వాడి కళ్ళు సిరాజ్ మాట విని ఆర్ద్రాలయేయి.

''రక్తం కారడం కట్టిందిలే. ఇంక లే. వెళ్ళి మెల్లిగా కిటికీ తలుపు తెరిచి చూడు. గుఱ్ఱపు దండు వెళ్తోందో లేదో చూడు" అన్నాడు.

గుర్రపు దండు! అయితే ఎవరీతను? ఈ గుర్రపు దండు ఎవరిది? సిరాజ్ గుండె

వణికింది. వాడి గొంతుకలోంచి మాట పెగిలి రాలేదు. ఎలాగో తనని సంభాళించుకుని అడిగేడు—"నువ్వు....నీ.... నీ పేరేమిటి?"

"నా పేరా? సంషేర్!"

సంషేర్! సుల్తాను సంషేర్!!

"నువ్వు సుల్తాన్ సంషేర్వా?" గుసగుస లాడుతూ నెమ్మదిగా సిరాజ్ అడిగేడు.

కాని వాడి ప్రశ్నకి ఆ మనిషి ఏం జవాబు చెప్పలేదు. ఆ మనిషికి ఒంటిమీద తెలివి తప్పిపోయింది.

సిరాజ్ కిటికీ తలుపు తెరిచి చూసేడు. ఎడారిలో చాలా దూరంలో ఓ గుర్రపు దళం నీడలా జరిగి వెళ్తున్నట్టు కనిపించింది. ఐతే ఆ దండు సంషేర్ గుర్రపు దండన్న మాట అని సిరాజ్ అనుకున్నాడు.

తెల్లవారు ఝామకి ఆ మనిషి లేచేడు. ఒంటినొప్పులు కాస్త తగ్గినట్టున్నాయి.... "మంచినీళ్ళు." నెమ్మదిగా అడిగేడు.

సిరాజ్ మాత్రం రాత్రి తెల్లవార్లు నిద్ర పోలేదు. ఆ మనిషి తల దగ్గర కూర్చునే ఉన్నాడు. మంచినీళ్ళని అడగ

గానే లేచి వెళ్ళి కప్పుతో ఖర్జూర రసం తెచ్చేడు.

''ఇం అను.'' అని ఆ మనిషి నోట్లో రసాన్ని ఒక్కొక్క చుక్కగా పోసేడు.

"నువ్వు సుల్తాన్ సంషేర్‌వేనా? చెప్పు. అవునా కాదా?'' అని అడిగేడు.

ఆ మనిషి ఆ ఎడారి ప్రాంతం వాడే. సుల్తాన్ సంషేర్ కథలు ప్రచారంలో ఉన్నవన్నీ వాడూ విన్నాడు. వాడు కాసేపు ఆలోచించేడు.

''సుల్తాన్ సంషేర్ కోసం నువ్వెందుకలా తాపత్రయ పడుతున్నావ్? ఎందుకు ఆయన్ని వెతుకుతున్నావ్? '' అని అడిగేడు.

ఎన్ని రాత్రులు-ఎన్ని పగళ్ళు వాడు సుల్తాన్ కోసం ఎదురు చూసేడో! వాడు 'ఇస్‌పహాన్' కిశోర కుమారుడు! వాడి శాంతినీ, సుఖాన్నీ దోచుకుని సంషేర్ ఎక్కడో తన లోకంలో హాయిగా దాక్కున్నాడు. వాడు సిరాజ్! ఒంటెల సర్దార్ గ్రంథం. ఆ గ్రంథంలో ఉన్న కథ. ఇన్ని రోజుల బట్టి వాడి ఆశ, ప్రదీక్ష అంతా పూస గుచ్చినట్టు ఆ మనిషికి చెప్పేడు.

''సుల్తాన్ సంషేర్ లోకం భూకంపం వచ్చి పిప్పి ఐపోయింది, అంతా ధ్వంసమయి పోయిందని విన్నాను. సుల్తాన్ యిప్పుడు ఎండనకా-వాననకా, ఇల్లూ-వాకిలీ లేక తిరుగుతున్నాట్ట. సుల్తాన్‌గాని యిక్కడికి వస్తే నువ్వు నీ యింట్లో ఉంచుకుంటావు కదూ? ఆ మనిషి-సిరాజ్ చెప్పిందంతా విన్నాక అన్నాడు.

ఈ మనిషికేం పిచ్చా? అనుకున్నాడు సిరాజ్. సంషేర్ తనింటికి వస్తే తను ఆయన్ని అట్టే పెట్టుకోడూ? వెళ్ళగొడతాడా ఎక్కడన్నా?

"ఎందుకు ఉంచుకోనూ? ఆయనకోసం నేను ఎదురు చూస్తూ ఉంటేనే;...'' అన్నాడు.

ఆ మనిషి గొంతు తగ్గించి "నేనే సంషేర్ సుల్తాన్ని'' అన్నాడు.

సిరాజ్‌కి కొండెక్కినట్టైంది. వాడి దుఃఖం అంతా పోయింది. పట్టలేని సంతోషంవల్ల వాడి కళ్ళలో ఆనందాశ్రువులు వచ్చేయి. దుఃఖం! ఇంక దుఃఖం ఏమిటి? సుల్తాన్ సంషేర్ వాడింటికి వచ్చేక! దుఃఖం ఏం లేదు. ఐతే పాపం సుల్తాన్ కొత్త లోకం అంతా ధ్వంసమై పోయింది. ఆయన గుర్రపు దండు ఆయన్ని వదిలేసి వెళ్ళిపోయింది. ఎందుకని? సుల్తాన్ యింక వాళ్ళందరికీ మంచి మంచి దుస్తులు, తినుబండారాలు యివ్వలేడనా వాళ్ళు ఆయన్ని వదిలేసి వెళ్ళిపోయేరు? ఏమైతే ఏం ఆయన సుల్తాన్ సంషేర్! ఇన్ని రోజులు ఎదురు చూసేక సిరాజ్ యింటికి ఆయన వచ్చేడు! అంతే

చాలు! ఆయన క్రొత్త దేశం భూకంపంలో పిప్పి-పిప్పి కాకపోతే ఆయన వచ్చి ఉండే వాడే కాదు. సుల్తాన్ సంషేర్ చెప్పిన ఈ మాటలన్నీ విని సిరాజ్‌కి చాలా సంతోషం కలిగింది. .

సిరాజ్ ఉన్నట్టుండి లేచి నిల్చు న్నాడు.

"ఎక్కడికి వెళ్తున్నావ్?" సంషేర్ భయకంపిత స్వరంతో అడిగేడు.

"ఒంటెల సర్దార్‌ని పిలుచుకు వస్తాను. ఆయనా నిన్ను చూడాలని ఎంతో అను కుంటున్నాడు."

సంషేర్ మొహం మారిపోయింది. క్రూరత్వం-భయం మొహంలో కొట్టొచ్చి నట్టు కనిపించేయి.

"ఖబడ్దార్! నేనిక్కడ ఉన్న సంగతి ఎవరికీ తెలీడానికి వీల్లేదు! జాగ్రత్త!" అని గర్జించేడు.

సిరాజ్ కొంచెం భయపడి వెనక్కి తగ్గేడు. వెంటనే సర్దుకున్నాడు. సుల్తాన్ సంషేర్ దొంగతనంగా రావడమే యిష్ట పడతాడు. ఈ లోకం మనుష్యులకి కన పడ్డం ఆయనకి యిష్టం లేదు. ఆ సంగతే తను మర్చిపోయేడు. వాడికి నవ్వొ చ్చింది.

"అలాగే-అలాగే" అన్నాడు.

"ఆహా! ఎంత వింతైన మనిషో కదా సుల్తాన్! ఎవర్నీ చూడ్డానిక-ఎవరికీ కని పించడానికి ఆయనకి యిష్టం లేదు. కాని తనకి మాత్రం కనిపించేడు-సిరాజ్ మన స్సులో అనుకున్నాడు.

ఇల్లాగా ఆ ఎడారిలో, ఒంటెల సర్దార్ మకాంకి దగ్గరలోనే రెండో కంటి వాడకి తెలీకుండా పదహారేళ్ళ కిశోరకుమారుడు సిరాజ్ యింట్లో సుల్తాన్ సంషేర్ ఉన్నాడు. ఓ రోజు గడిచింది. రెండు రోజులు గడిచేయి. సుల్తాన్ సంషేర్ తింటాడు; నిద్ర పోతాడు. రోజంతా అశాంతితో యింట్లో పచార్లు చేస్తాడు

మూలశంకకు
త్వరగా
నమ్మకమైన
హెడన్‌సాతో
చికిత్సను పొందండి
-శస్త్రచికిత్స
అవసరములేదు!
DOL-327/1 TO

బోనులో సింహంలా కొట్టుకుంటు న్నాడు.

మధ్య-మధ్య సిరాజ్ అనుకుంటూ ఉన్నాడు. వాడేమో ఒంటెల షూటీలో పని చెయ్యడానికి వెళ్ళిపోతాడు. రోజంతా అక్కడే ఉంటాడు. సుల్తాన్ యింట్లో ఒక్కడే ఉంటాడు. ఆయనతో మాట్లాడ డానికి మరో ప్రాణి అన్నా లేదు. ఒక్క డికీ పాపం ఏం తోస్తుంది?

''నీకు ఒంటెల సర్దార్ గ్రంథం పోసీ తెచ్చి యివ్వనా? ఒక్కడివీ ఏం కూర్చుంటావ్? చదువుకుందువు గాని'' అన్నాడు సిరాజ్.

''నేనే సుల్తాన్ సంషేర్‌ని; నా కథ నేనే చదువుకోవాలా?'' సంషేర్ మెల్లగా అన్నాడు.

''మరే! తనెంత చవటో!'' అను కున్నాడు సిరాజ్.

రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ సుల్తాన్ సంషేర్ అశాంతి ఎక్కువ అయింది. ఓ రోజు సంజె వేళప్పుడు సిరాజ్ యింటికి తిరిగొచ్చేడు. సుల్తాన్ సంషేర్.గుడ్డలన్నీ చింపేసుకుని భూతంలా కూర్చున్నాడు. గోడకేసి తల బద్దలు కొట్టుకున్నాడేమో ఆయన తల పగిలింది. గోడ పెళ్లలు రాలి పడ్డాయి. ఈ దృశ్యం చూసి సిరాజ్ గుండె బద్దలయింది. వాడికి సుల్తాన్ కష్టం బోధ పడలేదు—బోధ పడ్డది ఆయన భూలో కంలో ఇరవై-ఇరవై ఐదు యుద్ధాల్లో దిగ్విజయం పొందేడు. సుల్తాన్ అయ్యేక ఐదు లక్షల గుర్రపు దండుని తీసుకుని తుఫాన్‌లో ఎడారిని దూసుకు వచ్చినవాడు. ఆయన స్థితి ఈ రోజు యిలా ఉంది. ఒంటరిగా ఈ యింట్లో బోనులో పెట్టిన మృగంలా బందీ అయి రోజులు గడుపు తున్నారు. ఎడారి ఆకాశాన్ని రంగులతో నింపి సూర్యుడు అస్తమించే దృశ్యాన్ని

---

* కవిసమ్మేళనానికి ఆహ్వానితుడైన మంత్రిగారు కవిత్వధోరణిలో ప్రసంగించారు: 'మహా కవులారా! మీరు యింతయిదిగా కూర్చుంటే మా వూళ్ళో పొలాలగట్లు వరి కంకులు, బీరువాల్లో వుండే బ్లాక్ మనీ, యింకా చెప్పాలంటే అతి మెత్తగా గుండె ల్లోకి దిగే బాకు మొనలు... ....''

రణగొణధ్వని బయలుదేరడంతో తారుమారయ్యాడు మంత్రిగారు. లేని ఉద్రే కాన్ని తెచ్చుకొని, 'ఇది ప్రజాస్వామ్యం. అంతా కలసి కట్టుగావుండాలి. నేటి మన అసెంబ్లీలా కాదు. మీ రంతా నా ప్రతిపాదన ఆమోదించి నాకు ఓటు వేయండి' అని కూలబడ్డాడు.

—అనుపమ

చూసి సిరాజ్ అనుకుంటాడు. "అలాగ్గా అన్ని రంగులతో సుల్తాన్ సంషేర్ జీవితం సుఖవంతంగా గడిస్తే ఎంత బాగుండి ఉండేది! అంత పెద్ద సుల్తాన్ చీకట్లో బాధతో కొట్టుకోడం ఏం బాగుంటుంది? ఆయన యిలాగా ఉండవల్సిందా?"

భయంకరమైన ఆ మనిషి కళ్ళ ముందు అదే సమయంలో ఓ భయంకరమయిన దృశ్యం కదులుతోంది. ఒంటెల వీపుల మీద రత్నరాసులు, ధనం, వజ్ర వైఢూర్యాలతో నిండిన బరువైన సంచులు వేసి యాత్రికులు దళాలు-దళాలుగా వెళ్తున్నారు. సరిగ్గా ఆ సమయానికి దిగంతాల్ని ధూళి మేఘాల్తో నింపుతూ చేదూయిన్ బందిపోటు దొంగలు దూసుకు వచ్చేరు. ఇంకేముంది? కొట్లాట, నరహత్య, కాగడా కాంతుల్లో మనుషుల రక్తం ప్రవాహంలా పారింది. తను ఆ చేదూయిన్ బందిపోటు దొంగల సర్దారు! తనేమన్నా సుల్తాన్ సంషేరా?! మనిషి తాజానెత్తురు రుచి చూదాలని వాడి ప్రాణం కొట్టుకొంటోంది. వాడికి పిచ్చెక్కుతోంది. పిచ్చివాడిలా మనుషుల్ని చంపుతున్నాడు. ఇంతలో హఠాత్తుగా ఎక్కణ్ణించో సర్కారు గుర్రపు దండు వచ్చి పడ్డది. గుండెల మీద గండు దెబ్బ తగిలింది. గుండెని అదిమి [illegible] పట్టుపడిపోతాడన్న భయంతో [illegible] తాను పారిపోయి రావల్సి [illegible] తర్వాత? తర్వాత?" ఆ భయంకరమైన [illegible] మొహం [illegible]

మయి పోయింది. హతాశుడై పోయేడు. పిడికిళ్ళు బిగుసుకు పోయేయి. వాడి ఒంట్లో చేదూయిన్ నెత్తురు ప్రవహిస్తోంది. వాడు సర్కారు గుర్రపు దండు భయంతో చీకటింట్లో ఎలకలా రోజులు గడుపుతూన్నాడు! ఎంత కష్టం!

హఠాత్తుగా భయంకరమైన చీత్కారం చేసి వాడు నేలమీద దొర్లి పడ్డాడు. ఆ చీత్కారంతో సిరాజ్ ఆలోచనలు ఆగిపోయేయి

సాయంత్రం గడిచేక ఆ మనిషి పేలా పనలోకి దిగేడు. పేలాపనలో చాలా సంగతులు దొర్లేయి, మనుషుల హత్యలు! దోపిడీలు, దోచుకోడాలు, కొట్లాటలు - అన్నీ భయం కలిగించే కథలు భయంతో సిరాజ్‌కి వణుకు పుట్టింది ఈయనా సుల్తాన్ సంషేర్! అయినా సిరాజ్‌కి ఆయనని చూస్తే అయిష్టత కలగలేదు. అంత క్రూరంగా ఉండబట్టే ఆయన దిగ్విజయం చెయ్యగలిగేరు! మెత్తటి గుండె అయితే ఎవరన్నా సుల్తాన్ సంషేర్ అవగలరా?

రాత్రి చాలా గడిచింది ఆ మనిషి నిద్ర పోయేడు. సిరాజ్ [illegible] బైటికి వచ్చేడు. రాజధాని వేపు నడక సాగించేడు. రెండు గంటల మార్గం!

[illegible]

"ఖలీఫా ఇంతవరకూ మెలకువగా ఉంటారా సిరాజ్‌బాబూ! ఆయన గుర్రు పెట్టి నిద్ర పోతున్నారు. ఆయన్ని నిద్ర లేపడమే! అయ్యో బాబోయ్! నాకందరికీ భయమే :...." కొత్వాలు నవ్వుతూ చెప్పేడు.

"ఖలీఫాను ఎందుకు లేపరు? బోధపరిస్తే ఆయనే లేస్తారు. [illegible] పని మీద వచ్చేను. ఖలీఫా నాకెలాగో పారితోషికం ఇస్తారు. మీకూ ఏమన్నా ఇస్తారు...." అన్నాడు సిరాజ్.

"ఆ సంగతేమిటో నాకు చెబితే చాలదూ! నాకో చెప్పు. ఖలీఫాని లేపనక్కర్లేదు" అన్నాడు కొత్వాలు

సిరాజ్ బుర్ర తిప్పేడు.

"సరే అయితే, పద" అని కొత్వాలు [illegible] సిరాజ్‌ని [illegible].

ఖలీఫా [illegible] లేచి. "[illegible] కొత్వాల్! ఇంత రాత్రప్పుడు [illegible]" అన్నారు.

[illegible] కొత్వాలు గుండె దడదడా [illegible]. "[illegible] సిరాజ్ [illegible] చెప్తున్నారు. ఏదో వినండి" అన్నాడు.

ఖలీఫా మొహం విసుగ్గా పెట్టేరు ... అయినా ఆయనకి కుతూహలమూ కలిగింది. సిరాజ్ మోకాళ్ళమీద పడి ఆయనకి సలాం చేసేడు.

"జహాపనా! సుల్తాన్ సంషేర్ మన లోకానికి వచ్చేరు. ఆయన కొత్త దేశం భూకంపంలో ముక్కలు - ముక్కలై పోయింది. నా యింట్లో ఆయనకి చాలా కష్టం కలుగుతోంది. ఓ రాజ్యం ఆయనకి గాని యిచ్చేరా సుల్తాన్ సంషేర్ సుఖంగా స్వతంత్రంగా ఉంటారు."

ఖలీఫా గదిలో నిశ్శబ్దం ఆవరించింది. ఖలీఫా కొత్వాల్ వేపు చూసేరు.

"అయితే సిరాజ్ సాహెబ్ ఆ మనిషి మంచి యౌవనంలో ఉన్నాడు కదూ! గుండెల మీద గుంజు [illegible] ఉందా?" కొత్వాల్ సిరాజ్‌ని అడిగేడు.

"ఆc...." అన్నాడు సిరాజ్.

"ఆహా అయితే జహాపనా! ఈసారింక అల్లాఉద్దీన్ బేగం[illegible] కంట్లో [illegible] తప్పించుకు [illegible] చూస్తూ ఉండండి!" అని కొత్వాలు [illegible]తో పరుగున అవతలికి వెళ్ళిపోయేడు.

అల్లాఉద్దీన్ [illegible] పడిపోయేడు. [illegible] నొప్పుకుని [illegible] తనకి విపత్తు [illegible]న్నాడు. గోడ బద్దలు కొట్టి పారిపోదామనుకున్నాడు రాతి గోడ పగల లేదు, పిచ్చివాడిలా కిటికీ [illegible] దానికి చూసేడు. కిటికీ గజాలు రక్తంతో నిండిపోయేయి. కాని వంగలేదు. నేలని

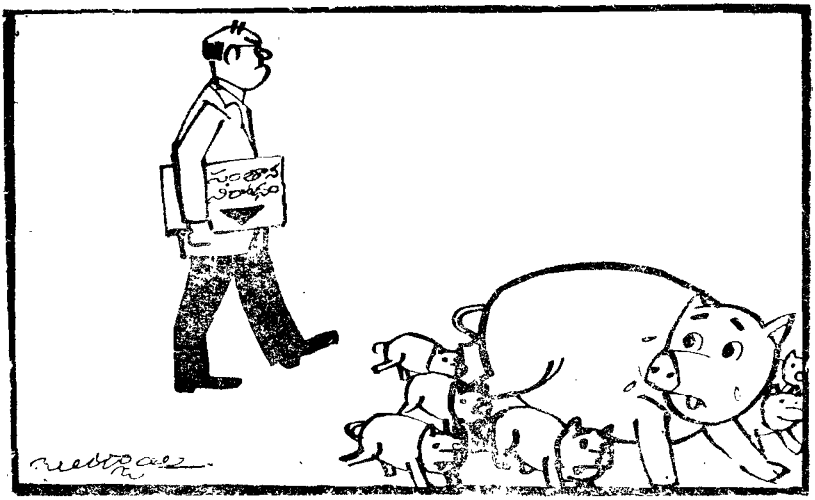

కాళ్ళతో తన్ని దెబ్బ తిన్న [illegible] భయంతోనూ క్రోధంతోనూ గట్టిగా ఛీత్కారం చేసేడు. తర్వాత యిల్లు దద్దరిల్లేటట్టు 'హాః....హాః!' అని గట్టిగా నవ్వేడు.

"సుల్తాన్ సంషేర్! సుల్తాన్ సంషేర్! ఏదీ నీ గుర్రపు దండు? ఏదీ నీ దర్బారు కవి సిరాజ్!'

సరిగా [illegible] గొట్టి [illegible] తీసుకొని [illegible] కొచ్చేడు. వాళ్ళతోపాటు సిరాజ్ వచ్చే [illegible]

సిరాజ్‌ని చూసి ఓ క్షణం వాడు సిపాయిలా [illegible], [illegible] వాడి కళ్ళ ముందు కొత్త దేశపు కల కనిపించింది. మరుక్షణంలో పిస్తోలుతో తన గుండెనే పేల్చుకున్నాడు.

వాడి మీదకి పిచ్చివాడిలా ఉరికేడు సిరాజ్:

"సుల్తాన్ సంషేర్! ఏమిటిది? నిన్ను నువ్వే పిస్తోలుతో పేల్చుకున్నావా?"

"కొత్త దేశానికి వెళ్ళాక [illegible] బాబూ! నేను [illegible] కున్నాను." పడిపోతూ [illegible] అల్లాహ్ [illegible] అన్నాడు.

• "నా [illegible]" అని [illegible] పిస్తోలు [illegible]

"[illegible] సిరాజ్! [illegible] వాడు సుల్తాన్ [illegible] కాదు. అల్లా[illegible]. [illegible] నాయకుడు. వాడి మాట వినకు" అంటూ కొత్వాలు 'ఆః....ఆః' అని సిరాజ్ చెయ్యి పట్టుకుని ఆపేలోగా సిరాజ్ పిస్తోలుతో తన గుండె పేల్చేసుకున్నాడు.